

Universitätsbibliothek Wuppertal

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvae Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1615

Privilegium Cæsareum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-466](#)

PRIVILEGIUM CÆSAREVM.

RUDOLPHVS SECUNDVS diuina fauente clementia electus Romano-
rum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ,
Dalmatiæ, Croatiae, Sclauoniae Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ,
Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ & VVirtembergæ, &c. Comes Tirolis, &c.
Nostro & Sacri Imperij fideli dilecto IUSTO LIPSI o gratiam nostram Cæ-
faream. Postquam inter alia, quæ DEVS immortalis hominibus liberali ma-
nu dedit dona, illustria in primis illa & quasi diuina sunt, quæ in litteris libe-
ralibusque disciplinis consistunt, quibus scilicet homines non tantum ab ani-
malibus ceteris rationis expertibus, sed à rudi etiam & imperito hominum
vulgo ita distinguuntur, vt tamquam DiJ quidam splendescere in terris vi-
deantur: rem sanè præclaram sequē dignam illi præstant, qui diligentem iis
ipsis in litteris ac disciplinis operam ponunt; præclarissimam verò & Reipub.
vtilissimam, qui eas ita excolunt, vt aliorum menti docendo, scribendo lumi-
na præferant, eosque ex ignorantiae tenebris quasi manu educant. Quos ex-
citare, quos amare atque animare ad dignitatis nostræ munus, ad quod Di-
uino vocati beneficio, concessuque sumus, in primis pertinere existimamus.
Cùm itaque ab iis, quorum nobis spectata fides, quique iudicare de Litteris
possint, acceperimus, insignes te animi ingeniique tui dotes tibi à natura insi-
tas à primis temporibus ætatis tuæ ita litterarum ac disciplinarum studiis ex-
coluisse atque exornasse, vt olim iuuenilibus adhuc annis præclara florescen-
tis minimeque vulgaris eruditionis specimina præbueris, dum obscura in an-
tiquis scriptoribus loca, quæ quædam tamquam lustra erant, illustrasti, quæ-
que in iis iniuria temporum depravata & corrupta fuerunt, restituisti, dum ve-
tusta Latinæ antiquitatis rudera in nojam subinde structuram singulari arti-
ficio eleganter conuertisti: ad exquisitam adeò & raram doctrinam, quæ ma-
gnam de te apud doctos quoque viros opinionem excitarit, peruenisse, eám-
que variis abs te libris acri & graui cum iudicio scriptis atque in lucem editis
ostendisse, vt in eo quod tam feliciter tractas scriptionis genere paucos tibi pa-
res hodie reperiire sit: iam verò matura te ætate virum, viro magis magisque di-
gna, & viris doctis grata ac Reipub. vtilia scribere, quæque à primis illis Ro-
manis olim auctoribus scripta fuerunt, à mendis purgare, & lectissimos quos-
que ex Musarum hortis, in quibus assidue verseris, flores colligere, concinna-
re, quibus Lectores mirificè recrees, & eorum pectus ad prudentiam, probita-
tēmque informes: haudquaquam prætermittere voluimus, quin Reipub. ad
quam hæc abs te ornamenta conferuntur, causa, Cæsareo te nostro elogio de-
corandum, & quamuis per te satis ipse animatus sis, animandum magis patro-
cinioque nostro defendendum pro benigna nostra in te susciperemus volun-
tate. Quoniam verò lucubrationibus atque operibus tuis in lucem edendis,
peculiarem te eligere velle Typographum, accepimus, Diplomate hoc no-
stro priuilegioque te & Typographum tuum aduersus quorumcumque frau-
dem, qui lucri causa, quod fieri solet, eadem excudere aut typis imitari fortè
velint,

velint, munitos cupimus. Quamobrem pro auctoritate nostra Cæsarea decernimus, statuimus, vetamusque, ne quis Typographorum, Bibliopolarum, aut aliorum, qui librariam negotiationem exercent, eos libros, quos tu editurus es, quocumque modo, charactere, aut forma, siue integras, siue aliquam eorum partem typis imitari, edere, excudere, aut venundare intra sacri Romani imperij, regnorumque ac Dominiorum nostrorum haereditariorum fines triginta annis proximis à primo editionis die computandis, absque tuo tuorumve haeredum consensu audeat: Hac autem lege addita, ut tria ut minimum cuiusque libri exemplaria, quemadmodum moris est, ad Imperialem nostram Cancellariam mittantur. Si quis verò edictum hoc nostrum transgredi, violare, aut contemnere deprehensus fuerit, eum non solum eiusmodi libris, tibi, haeredibusve tuis, auxilio Magistratus, vbi cumque reperti fuerint, vendicandis, priuari, sed triginta etiam Marcharum auri puri mulcta, cuius semissis quidem Fisci nostri Procuratori, fraudis vindici; alter verò semissis, tibi haeredibusve tuis pendatur, puniri volumus. Mandantes vniuersis & singulis nostris & sacri Romani Imperij subditis & fidelibus dilectis, tam Ecclesiasticis quam Politicis, cuiuscumque status, gradus aut ordinis existent, præsertim verò iis, qui in Magistratu constituti, vel suo vel superiorum suorum loco aut nomine, ius dicunt, iustitiāmve exercent, ne quemquam hoc Priuilegium nostrum impunè violare, spernere aut negligere patientur: Sed, si quos contumaces compererint, constituta à nobis mulcta, eos puniri & quibuscumque modis coerceri current, ni & ipsimet grauissimam nostram in se conuertere indignationem velint. Id quod hoc Diplomate, manu nostra subscripto, & Cæsarei nostri sigilli impressione munito, confirmamus. Datum in arce nostra Regia Pragæ, die prima mensis Augusti; Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo secundo: Regnum nostrorum Romani decimo septimo, Hungarici vigesimo, & Boheimici itidem decimo septimo.

Subsign.

RUDOLPHVS

Iacobus Curtius à Senftenaw.

Ad mandatum sacræ Cæsareae Mis proprium

Io. Baruitius.

Additum sigillum Cæs. Mis in cerā rubrā.

SVM-

SVMMA PRIVILEGII REGIS CATHOLICI.

PHILIPPVS Dei gratia Hispaniarum, &c. Rex Catholicus, diplomate suo sanxit, ne quis, Justi Lipsi Historiarum in alma Uniuersitate Louaniensi Professoris, & item Historiographi sui libros quoscumque, à Censoribus legitimis approbatos, prater ipsius heredim ve eius, voluntatem, intra triginta annos à prima singulorum librorum editione computandos imprimat, aut alibi terrarum impressos in has Inferioris Germaniae ditiones importet, venalesve habeat. Qui secùs faxit, prater librorum confiscationem triginta marcharum auri puri illatione multabitur. Vt latius patet in litteris, datis Bruxellæ xiv. Febr. M. D. XCVII.

Signat.

Verreycken.

SVMMA PRIVILEGII REGIS CHRISTIANISSIMI.

HENRICVS Dei gratia Galliarum & Nauarræ Rex Christianissimus, singulari priuilegio sanxit, ne quis per vniuersos Regnorum suorum fines, Justi Lipsi, quos vel hactenus edidit, vel in posterum editurus est libros, & nominatim L. ANNÆ SENECAE Philosophi Opera, quæ recens ille emendauit & Scholis illustravit, excudere intra decennium prater voluntatem ipsius possit. Qui secùs faxit, prater librorum confiscationem, ter mille florenorum illatione multabitur; uti latius patet in litteris, datis Parisiis, XIII. Julij, M. DC. V.

Signat.

Perrochel.

TIBI IOANNES MORETUS, pro amicitia quæ mihi cum Plantino (heu, quondam meo) & Plantinianis est ac fuit, tibi, inquam, permitto, uti L. ANNÆ SENECAE PHILOSOPHI OPERA, quæ emendaui & Scholis illustravi, typis tuis excudas ac diuulges. Ne quis alibi alias prater te, cupio siue iubeo, ex lege quam magius Cæsar & Reges dixerunt.

Justus Lipsius.

SVMMA PRIVILEGII PRINCIPVM BELGARVM.

ALBERTVS & ISABELLA CLARA EUGENIA, Archiduces Austriae, Duces Burgundia, Brabantia, &c. Serenissimi Belgarum Principes, diplomate suo sanxerunt; ne quis IUSTI LIPSI Historiarum in almâ Uniuersitate Louaniensi olim Professoris, itemq; Historiographi & Consiliarij sui Libros quoscumque, prater Martinæ Plantinae viduae & Balthasaris & Ioannis filiorum, Joannis Moreti p. m. voluntatem, ullo modo imprimat, aut alibi terrarum impressos, in has Inferioris Germaniae ditiones importet, venalesve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione librorum & aliâ graui poenâ multabitur, uti latius patet in litteris, datis Bruxellæ, XVII. Januarij, M. DC. XI.

Signat.

S. de Grimaldi.

Et in Concilio Brabantæ,

I. de Buschere.